

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕНЕДЖМЕНТ

Практикум

Біла Церква
БНАУ
2026 р.

Автори висловлюють глибоку вдячність науковцям і фахівцям-практикам у сфері менеджменту за використання їхніх науково-методичних напрацювань у вигляді ситуаційних і тестових завдань, тренінгових матеріалів та кросвордів. Залучення зазначених матеріалів підвищує прикладну цінність навчального посібника, сприяє досягненню програмних результатів навчання та формуванню загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, забезпечує практико-орієнтовану підготовку майбутніх бакалаврів менеджменту відповідно до чинного стандарту вищої освіти України.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Білоцерківського
національного аграрного
університету (протокол № 2 від
23.04.2026 р.)*

Рецензенти:

Радько В.І. д.-р. екон. наук, професор кафедри організації підприємництва та біржової діяльності (Національний університет біоресурсів і природокористування України).

Гаврильченко О.В. д.-р. екон. наук, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування (Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця).

Свиноус І.В. д.-р. екон. наук, професор кафедри обліку і оподаткування (Білоцерківський національний аграрний університет).

Менеджмент: навч. посібник (практикум) / Утеченко Д.М., Биба В.А., Вихор М.В., Хахула Б.В. Біла Церква., 2026. 193 с.

Навчальний посібник (практикум) розроблено з метою допомоги студентам у процесі підготовки до практичних занять з дисципліни «Менеджмент». У виданні подано завдання для аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти, методичні рекомендації щодо їх виконання, ситуаційні задачі, тематичні кросворди, кейси, тренінгові та тестові завдання для контролю рівня засвоєння знань. Застосування практикуму в освітньому процесі сприятиме розвитку професійних компетентностей майбутніх фахівців у сфері менеджменту.

ISBN 978-9662122-95-4 (електронне видання)

© БНАУ, 2026

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Сутність та мета практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Менеджмент».....	6
2. Компетентності відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності D3 «Менеджмент».....	6
3. Очікувані результати навчання.....	7
4. Завдання для практичних занять з дисципліни.....	8
<i>Тема 1. Суть, зміст і значення менеджменту у системі соціально-економічних відносин.....</i>	<i>8</i>
<i>Тема 2. Структура, принципи і функції менеджменту.....</i>	<i>11</i>
<i>Тема 3. Основні школи і течії класичного наукового менеджменту.....</i>	<i>17</i>
<i>Тема 4. Сучасні школи і течії у західному науковому менеджменті.....</i>	<i>22</i>
<i>Тема 5. Розвиток вітчизняної управлінської думки .....</i>	<i>27</i>
<i>Тема 6. Світові моделі менеджменту.....</i>	<i>30</i>
<i>Тема 7. Організації та їх середовище.....</i>	<i>32</i>
<i>Тема 8. Планова функція менеджменту в організаціях.....</i>	<i>34</i>
<i>Тема 9. Взаємодія і повноваження в організаціях.....</i>	<i>38</i>
<i>Тема 10. Проектування організацій та основні типи організаційних структур.....</i>	<i>41</i>
<i>Тема 11. Мотиваційна функція менеджменту організації.....</i>	<i>46</i>
<i>Тема 12. Контроль в системі менеджменту організації.....</i>	<i>56</i>
<i>Тема 13. Рольові функції та місце менеджерів в організаціях.....</i>	<i>60</i>
<i>Тема 14. Ситуаційний підхід у менеджменті організацій.....</i>	<i>67</i>
<i>Тема 15. Управління конфліктами і стресами в організаціях.....</i>	<i>70</i>
<i>Тема 16. Основи крос-культурного менеджменту.....</i>	<i>73</i>
<i>Тема 17. Основи креативного та інноваційного менеджменту.....</i>	<i>77</i>
<i>Тема 18. Цільове управління в організаціях.....</i>	<i>81</i>
<i>Тема 19. Комунікаційні процеси в менеджменті .....</i>	<i>85</i>
<i>Тема 20. Управлінські рішення та методи їх прийняття .....</i>	<i>91</i>
<i>Тема 21. Керівництво і влада у системі менеджменту організацій.....</i>	<i>97</i>
<i>Тема 22. Організаційна культура та етика менеджменту.....</i>	<i>105</i>
5. Вправи з менеджменту.....	108
6. Кросворди для перевірки знань студентів.....	111
7. Тестові завдання для перевірки знань студента	135
8. Тренінги для групових занять	165
9. Список використаної та рекомендованої літератури.....	187

**Утеченко Дар'я Миколаївна
Биба Валентина Анатоліївна
Вихор Микола Васильович
Хахула Богдан Валерійович**

МЕНЕДЖМЕНТ

**Навчальний посібник
(Практикум)**

*Видається в авторській редакції
(Електронне видання)*

Ум. друк.арк. 6,97